

SÁCH HƯỚNG DẪN CHUẨN BỊ VÀO TIỂU HỌC

Kính gửi quý phụ huynh hồi hương từ Trung Quốc và quý vị phụ huynh đến từ các đất nước khác mà muốn cho con em nhập học vào các trường tiểu học của Nhật Bản.

ở giáo dục phủ Osaka

Mục lục

1. Cơ cấu tổ chức của trường học Nhật Bản	1
2. Những thủ tục để nhập học	3
3. Sinh hoạt ở trường học Nhật Bản	4
(1) Sinh hoạt học tập 1 ngày	4
(2) Tình trạng lớp học	6
(3) Giáo viên trường học	7
(4) Môn học	8
(5) Các hoạt động, lễ hội trong năm	9
(6) Những nội qui sinh hoạt trong trường	11
4. Về học phí	12
5. Những đồ dùng cần chuẩn bị	13

Mở đầu

Tại các trường tiểu học thuộc phủ Osaka, số học sinh đến từ các quốc gia khác đang tăng lên.

Tại trường tiểu học ở Nhật Bản,

Bạn đã kết bạn, hòa nhập với cộng đồng được chưa?

Bạn có giao tiếp bằng tiếng Nhật được không ?

Sự khác nhau về văn hóa, tập quán, tôn giáo, có là vấn đề không?

Chắc hẳn là bạn sẽ gặp vài khó khăn về tinh thần.

Trong sách hướng dẫn này có giải thích rõ

Sinh hoạt diễn ra trong 1 ngày tại trường học ở Nhật như thế nào

Tình hình học tập ở lớp như thế nào

Khi nhập học thì cần chuẩn bị những gì thì được

Nếu sách hướng dẫn này có thể giúp đỡ bạn giải quyết những vấn

đề khó khăn trong việc học tập tại trường học ở Nhật của con em,

thì đó là sự vui mừng của chúng tôi.

1. Cơ cấu tổ chức của trường học Nhật Bản

Có phải trẻ em của bất kỳ quốc gia nào cũng có thể nhập học vào trường tiểu học Nhật Bản được không?

Từ mấy tuổi thì có thể đi học được?

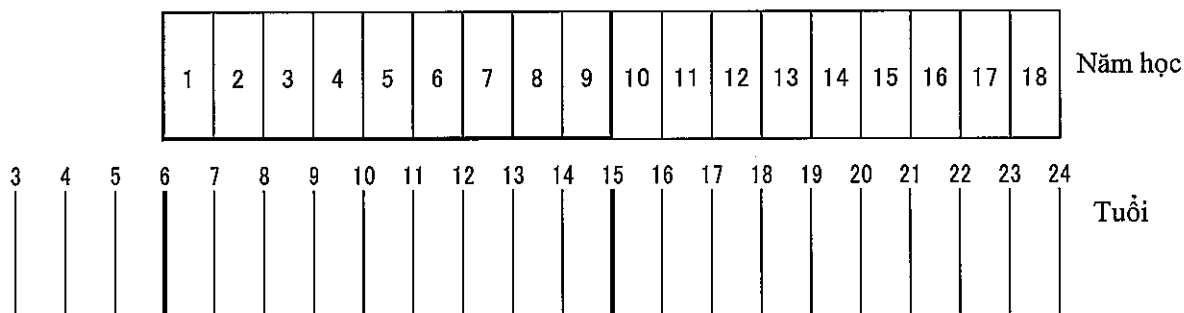
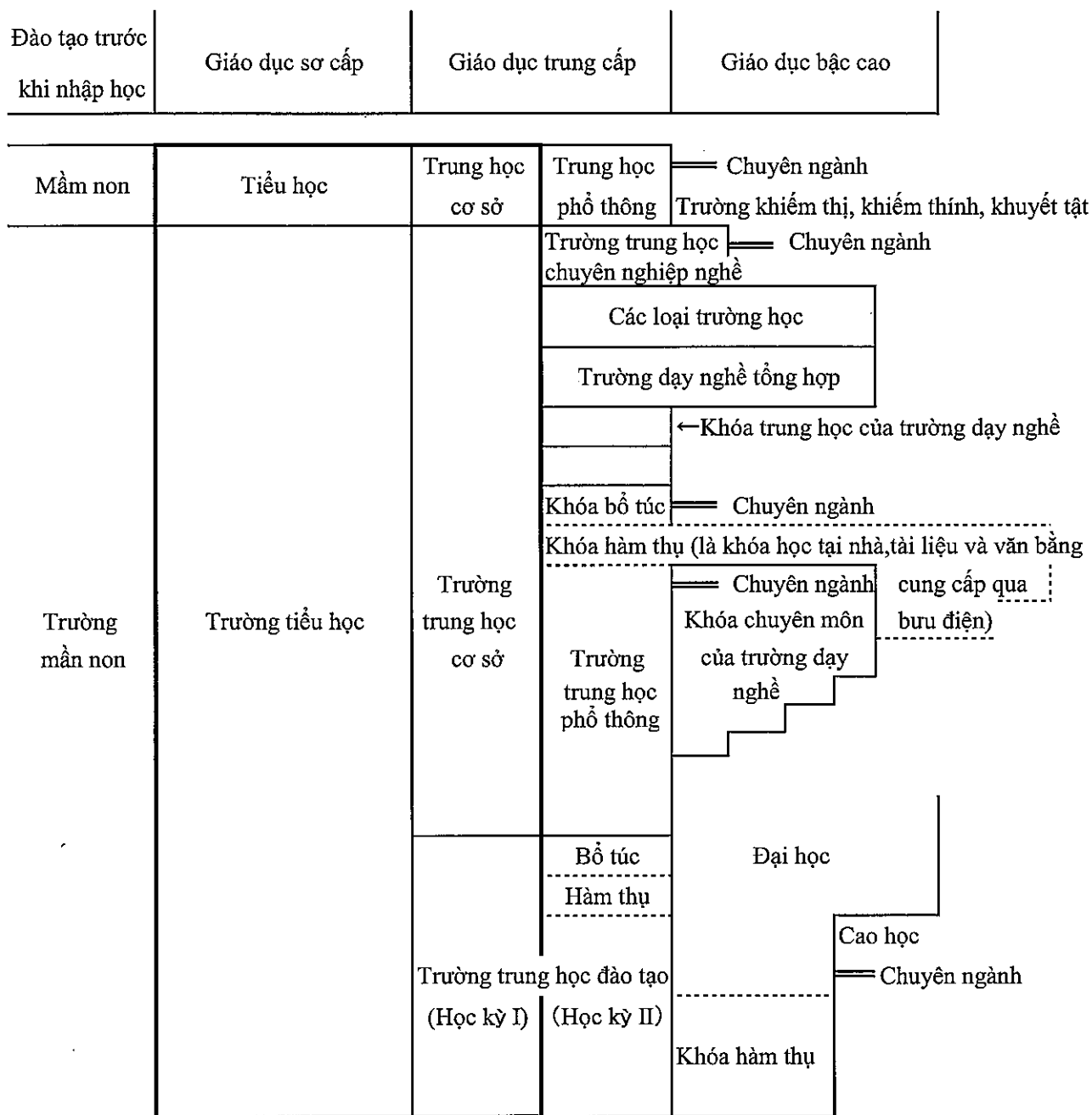
Chế độ giáo dục và trường học ở Nhật Bản như thế nào?

- (1) Trẻ em của bất kỳ nước nào cũng có thể vào học được ở các trường tiểu học của Nhật Bản
- (2) Tại Nhật Bản, trong 9 năm từ khi tròn 6 tuổi(*1) đến tròn 15 tuổi thì nhất định phải đi học. Tiểu học thì có 6 năm.

*1 tròn 6 tuổi Ở Nhật Bản thì kể từ ngày sinh ra đến sinh nhật 1 năm sau thì tính tròn 1 tuổi. Từ lúc sinh ra đến sinh nhật lần thứ 6 thì tròn 6 tuổi.

- (3) Trường học thì có 2 loại: trường công lập (là trường được quốc gia, phủ, thành phố, tỉnh thành lập) và trường tư lập (là các trường còn lại). Trường công lập thì không được lựa chọn, mà được quyết định sẵn dựa trên khu vực sinh sống.
- (4) Trước khi vào tiểu học thì có nhà trẻ và mẫu giáo
- (5) Tại Nhật Bản thì 1 năm học sẽ bắt đầu từ tháng 4 và kết thúc vào tháng 3 năm sau.
Những em mà được sinh ra từ ngày 2 tháng 4 năm này đến ngày 1 tháng 4 năm sau thì sẽ vào cùng 1 năm học. Vì vậy, sẽ có khác với chế độ nhập học của nước bạn. Trong 1 năm học có chế độ 3 học kỳ và chế độ 2 học kỳ.

Sơ đồ hệ thống các trường học ở Nhật Bản

※Dựa vào 「Sách hướng dẫn tựu trường dành cho người nước ngoài」
được biên soạn năm 2006 của Bộ Văn Hóa Giáo dục và Khoa Học

2. THỦ TỤC NHẬP HỌC

Làm sao để nhập học vào các trường tiểu học Nhật Bản ?

(1) Thủ tục tại Tòa Hành Chánh

① Đăng ký cư trú người nước ngoài

Trường hợp có trẻ em mới được sinh ra hay là mới đến Nhật Bản thì phải đăng ký cư trú người nước ngoài tại Tòa Hành Chánh ở nơi mà mình sinh sống hay là tại các trụ sở của Tòa Hành Chánh được đặt ở phố, phường, tỉnh thành.

② Hướng dẫn tựu trường và thông báo tựu trường

Giấy hướng dẫn tựu trường sẽ được gửi đến các gia đình có con nhỏ đến tuổi nhập học vào khoảng tháng 9. Trong trường hợp giấy hướng dẫn không đến, thì xin liên lạc với các trụ sở của Tòa Hành Chánh đặt tại các phố phường tỉnh thành hoặc là tại Tòa Hành Chánh.

③ Xác nhận trường học

Xin hãy xác định lại tên và địa chỉ của trường học được chỉ định.

(2) Thủ tục tại trường

① **Đi đến trường:** để nghe buổi giải thích trước khi nhập học tại trường

② **Nói chuyện với giáo viên chủ nhiệm** Hãy trao đổi trực tiếp với giáo viên chủ nhiệm trước khi nhập học. Xin hãy nói cho cô giáo biết những chuyện như là khi nào đã đến Nhật Bản, dự định sống đến khi nào, khả năng nói tiếng Nhật như thế nào, hay là ở nhà nói chuyện bằng ngôn ngữ gì...

Xin hãy xác nhận lại về số điện thoại liên lạc khẩn cấp hoặc là có cần người phiên dịch hay không. Ngoài ra, nếu có thắc mắc gì về mặt sức khỏe, văn hóa, tập quán ăn uống hay những vấn đề về mặt tôn giáo thì xin hãy hỏi cô giáo đừng ngại ngùng.

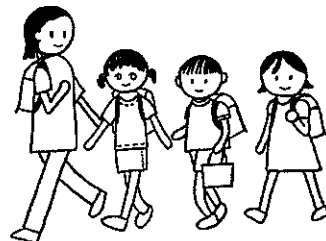
3. SINH HOẠT Ở TRƯỜNG

(1) Sinh hoạt học tập 1 ngày

1 ngày ở trường học Nhật bản diễn ra như thế nào?

● **Đến trường** Là sự việc con em đi đến trường

Con đường đi đến trường và quay về nhà được qui định cụ thể. Cũng có trường học bắt học sinh phải đến trường tập thể. Xin hãy xác định lại qui định của mỗi trường.

● **Lễ buổi sáng**

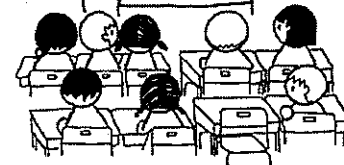
Trước khi bắt đầu giờ học thì phải chào hỏi và liên lạc.

● **Bắt đầu giờ học**

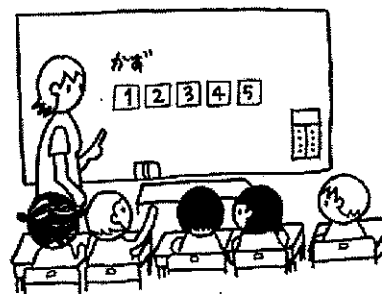
(là thời điểm bắt đầu 1 ngày ở trường)

Khi đi trễ hay nghỉ vì bệnh thì nhất định phải liên lạc với nhà trường.

● **Giờ học** Là thời gian bắt đầu giờ học

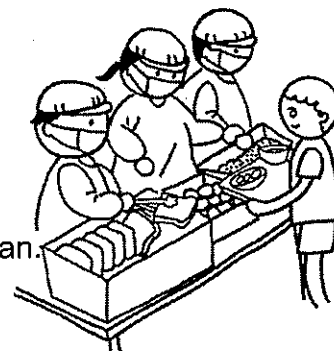
Thời gian học 1 tiết là 45 phút. Giữa tiết học này và tiết học tiếp theo thì có nghỉ giải lao từ 10~20 phút. Giờ học thì được dạy chủ yếu bởi cô giáo chủ nhiệm.

* 1 Chủ nhiệm Mỗi lớp học có một giáo viên phụ trách. Giáo viên phụ trách đó được gọi là chủ nhiệm.

● **Ăn trưa**

Hầu hết tại các trường học của phủ Osaka đều có cấp Kyu-shoku (suất ăn trưa)(Kyu-shoku (suất ăn trưa) được trường chuẩn bị). Các em sẽ thay phiên nhau để phát Kyu-shoku(suất ăn trưa) cho các bạn và dọn dẹp sau bữa ăn. Cái này gọi là kyu-shoku-tou-ban. Vào lúc đó thì cần phải có tạp dề và khẩu trang.

● **Lau chùi và quét dọn**

Các em học sinh sẽ lau lớp học, cầu thang, hành lang, nhà vệ sinh.....cùng với cô giáo.

● **Lễ kết thúc**

Nhìn lại sinh hoạt của 1 ngày. Rồi thì có thông báo về những hoạt động, lễ hội của trường. Có lúc cũng có phiếu liên lạc.

● **Hoạt động sinh hoạt sau giờ học.**

Có thể đi gakudou-hoiku (*2)cũng được

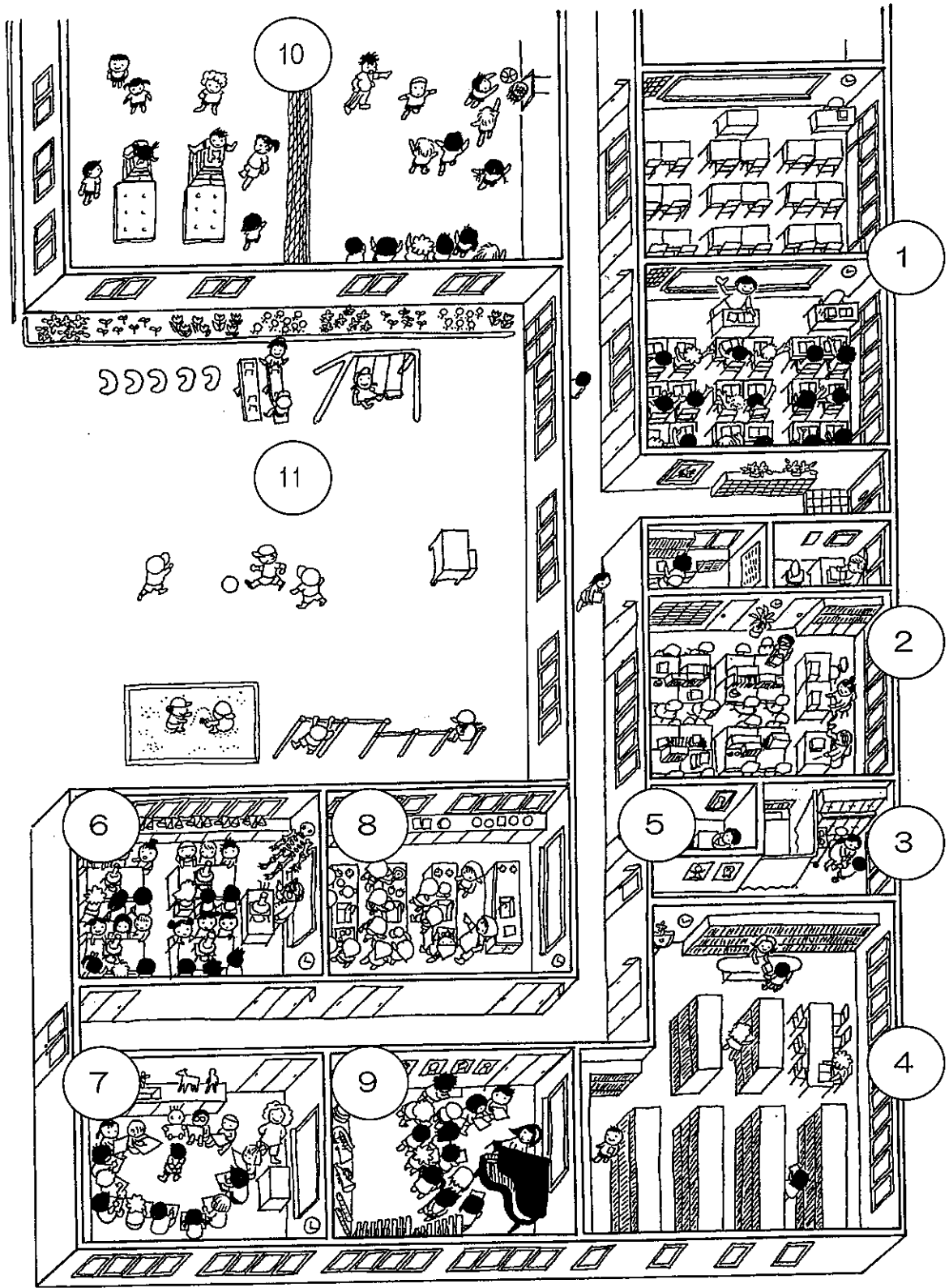
● **Tan trường** Con em tan học về nhà

Đi về nhà bằng con đường đến trường

*2 Gakudou-hoiku Là nơi giữ giúp con em bạn sau giờ tan học trong một khoảng thời gian được qui định. Trong trường hợp gia đình có các bậc phụ huynh phải về nhà trễ vì công việc, thì có thể đăng ký sử dụng được.
Cũng có trường hợp không thể đăng ký sử dụng được tùy vào khu vực sinh sống. Xin hãy hỏi và xác nhận lại với giáo viên của trường về đối tượng học sinh là khối lớp mấy, có chế độ giữ con em như vậy không, lệ phí....

(2) Các khu vực trong trường học

Sinh hoạt trong trường học diễn ra như thế nào ?

- ① **Phòng học** Là nơi các em học bài, làm bài và ăn trưa
- ② **Phòng giáo viên** Là phòng của thầy cô giáo
- ③ **Phòng y tế** Là phòng có cô bác sĩ chăm sóc sức khỏe.
- ④ **Phòng thư viện** Có rất nhiều sách. Có thể đọc sách ở phòng đó trong thời gian được qui định. Hoặc có thể mượn về nhà đọc.
- ⑤ **Phòng tư vấn** Là nơi mà có bác sĩ phụ trách hay nhân viên tư vấn ở đó và sẽ tư vấn về những phiền não tinh thần.
- ⑥ **Phòng thí nghiệm** Là nơi có các dụng cụ thí nghiệm, bàn... để làm các thí nghiệm vật lý, hóa học.
- ⑦ **Phòng vẽ, kĩ thuật** Có bàn và các dụng cụ để vẽ tranh hay làm thủ công.
- ⑧ **Phòng gia chánh** Có bếp nấu ăn hay các vật liệu, phụ liệu để học may vá.
- ⑨ **Phòng âm nhạc** Có các nhạc cụ hoặc các thiết bị để học âm nhạc.
- ⑩ **Hội trường thể thao** Có thể chơi thể thao hoặc tập thể dục bên trong hội trường.
- ⑪ **Sân trường** Là nơi học tiết thể dục, tập trung toàn trường ở bên ngoài sân.

(3) Giáo viên trường học

Ở trường có giáo viên và nhân viên như thế nào?

- **Hiệu trưởng** Là đại diện cho trường
- **Phó hiệu trưởng** Là người giúp đỡ công việc của hiệu trưởng, sắp xếp chỉnh lý thời khóa biểu học tập, lễ hội của trường, hành chánh...
- **Viên chức** Giáo viên và nhân viên nhà trường thì gọi chung là viên chức. Giáo viên là người có bằng cấp giáo viên và dạy cho các em học. Nhân viên nhà trường là người làm những việc như bảo vệ an toàn cho các em học sinh, làm tốt môi trường học của các em.

(4) Các môn học

Các em phải học cái gì ở trường tiểu học ?

Các giờ học ở trường được hình thành từ các môn học trong sách giáo khoa, đạo đức, các hoạt động đặc biệt, các môn học tổng quát.

Môn học	Nội dung (Được rút ngắn đơn giản dựa trên *3 trong phạm vi chính chỉ đạo học tập)
Quốc ngữ	Đào tạo ngôn ngữ (Tiếng Nhật) về khả năng nói, nghe, viết, đọc.
Xã hội	Học về các khu vực công nghiệp của Nhật Bản hay hoàn cảnh môi trường mang tính địa lý, lịch sử Nhật Bản, quan hệ chính trị văn hóa với thế giới.
Toán	Học về con số và tính toán, hình học.
Lý hóa	Học về môi trường sinh vật, vật chất và năng lượng, địa cầu và vũ trụ.
Sinh hoạt	Nuôi dưỡng năng lực suy nghĩ và khả năng quan tâm đến những người xung quanh, xã hội, tự nhiên (chỉ dành cho lớp 1 và lớp 2)
Âm nhạc	Học cách sử dụng nhạc cụ và thưởng thức âm nhạc.
Vẽ, thủ công	Có thể tự mình vẽ tranh, làm thủ công để cảm nhận niềm vui tự sáng tạo của mình.
Gia chánh	Học về những gì có liên quan đến cuộc sống sinh hoạt hằng ngày như ăn mặc, nhà ở...
Thể dục	Chơi trò chơi với banh hay trò chơi tập thể và học cách giữ gìn sức khỏe. Vào mùa hè thì có giờ học bơi lội.
Đạo đức	Là thời gian suy nghĩ về bản thân mình, những mối quan hệ và giao tiếp với người khác, những chuyện có liên quan đến tự nhiên-xã hội...
Hoạt động đặc biệt	Thông qua các hoạt động lớp, hoạt động hội nhi đồng, câu lạc bộ, các lễ hội của trường để học tập cách sinh hoạt tập thể với tư cách là 1 thành viên của nhóm.
Học tập tổng hợp	Tự tìm ra đề tài cho mình, tự học hỏi, tự suy nghĩ, nuôi dưỡng năng lực tự giải quyết vấn đề. Nội dung học hỏi do trường quyết định.

*3 Phạm vi chính chỉ đạo học tập Là nội dung giáo dục tiêu chuẩn do Bộ Văn Hóa Giáo Dục và Khoa Học chỉ định, lập ra.

(5) Hoạt động, lễ hội của 1 năm

Trong 1 năm học thì có những hoạt động, lễ hội gì ?

◆ ◆ Học kỳ I (Từ tháng 4~tháng 7)

- ① **Lễ khai giảng** Khi bắt đầu 1 học kỳ thì tổ chức lễ.
- ② **Lễ nhập học** Tiến hành lễ đón mừng các em học sinh vào năm đầu tiên.
- ③ **Khám sức khỏe tổng quát** Bác sĩ sẽ đến trường học và khám sức khỏe.
- ④ **Cân, đo chiều cao** Đo chiều cao và cân nặng.
- ⑤ **Thăm hỏi gia đình** Cô giáo chủ nhiệm sẽ đến nhà thăm hỏi và trò chuyện với phụ huynh về cuộc sống ở nhà của các em.
- ⑥ **Hoạt động dã ngoại** Đi ra bên ngoài trường và học tập về thiên nhiên, lịch sử và văn hóa.
- ⑦ **Phụ huynh dự giờ lớp** Để biết được sinh hoạt ở trường của các em, phụ huynh đến lớp để xem tình hình học.
- ⑧ **Họp phụ huynh** Phụ huynh đi đến trường để nói chuyện cùng cô giáo chủ nhiệm về học tập của các em, sinh hoạt ở trường, ở nhà.
- ⑨ **Lễ kết thúc học kỳ** Là lễ được tổ chức cuối học kỳ. Thường thì sẽ được nhận 「Phiếu thành tích」 thông báo tình trạng học tập. (Nhưng tùy vào mỗi trường mà “Phiếu thành tích” có tên khác nhau).

※ Ở học kỳ II và học kỳ III cũng có lễ khai giảng và lễ kết thúc (Ở học kỳ III thì là lễ bế giảng)

◆ Nghỉ hè (Từ cuối tháng 7 ~ cuối tháng 8) Nghỉ khoảng 40 ngày

Cũng có trường phải đến lớp vào mùa hè. Hoặc là, có trường có thể sử dụng hồ bơi trong mùa hè.

◆ Học kỳ II (Từ tháng 9~tháng 12)

① Undo-kai (Hội thể thao)

Là lễ mà các em có thể hoạt động vui chơi thoải mái. Tham gia chạy đua, chạy tiếp sức, nhảy múa... và có thể tham gia ủng hộ bạn bè trong lớp. Tùy vào mỗi trường mà phụ huynh và người nhà có thể đến xem.

② Shugaku-ryoko(Đi du lịch học tập)

Khi lên lớp 6, thì có chuyến du lịch ngủ qua đêm toàn khối lớp. Thường thì được tổ chức đi ở học kỳ II là nhiều. Và chi phí đi du lịch học tập sẽ do phụ huynh chi trả.

③ Bunkasai (Lễ văn hóa) · Hội phát biểu học tập

Là lễ hội mà trưng bày các tác phẩm đã làm trong lớp hay làm báo tường,.. diễn tấu nhạc cụ hay hợp xướng, diễn kịch, và lúc đó thì thường là phụ huynh có thể đến xem được.

◆ Nghỉ đông(vào cuối tháng 12~đầu tháng 1) Nghỉ khoảng 2 tuần

◆ Học kỳ III (từ tháng 1~tháng 3)

① Lễ tốt nghiệp Là lễ trao bằng tốt nghiệp cho các em học sinh lớp 6 và chúc mừng tốt nghiệp. Phụ huynh của học sinh tốt nghiệp trong niên học này thì có thể tham gia lễ tốt nghiệp.

◆ Nghỉ xuân(Từ cuối tháng 3~đầu tháng 4)

Sau khi kết thúc nghỉ xuân thì sẽ được lên 1 lớp, từ tháng 4 sẽ bắt đầu học ở lớp mới.

(6) Các nội qui trong sinh hoạt ở trường

Ở trường thì có nội qui như thế nào ?

① Về giờ giấc

Hãy giữ đúng giờ đã được qui định. Không đến trễ giờ học.

② Về đồ dùng đem đến trường

Cấm đem đến trường những đồ dùng không cần thiết trong học tập.

Viết tên mình lên trên tất cả đồ dùng.

③ Trang phục và giày dép

Phải chuẩn bị những trang phục và giày dép sau đây.

<Trang phục>

- 「Đồng phục học sinh」 (Trang phục cơ bản) Là phục trang phải mặc khi đi học và khi học trong lớp.
- 「Áo thể dục」 Là quần áo thoải mái, để cử động trong giờ 「thể dục」 và vận động thể thao.

- 「Áo bơi」 「Nón bơi」 Rất cần thiết trong hồ bơi.
- Tạp dề • Khẩu trang • Nón Rất cần thiết khi tới phiên phát Kyu-shoku (suất ăn trưa)

<Giày dép>

- Uwa-baki(Uwa-gutsu) Là giày mang khi vào trong lớp, dùng trong phòng.
 - 「Taiikukan-shuzu(giày thể thao)」 Là giày chỉ dùng trong hội trường thể thao
- * Mỗi trường đều có nội qui khác nhau. Xin hãy xác định lại qui định của từng trường.

④ Về trang điểm • đồ trang sức và tóc tai

Tại Nhật Bản, thì hầu hết các trường đều cấm sử dụng đồ trang sức như bông tai xoắn hay bông tai kẹp và trang điểm. Hơn thế nữa, theo nguyên tắc thì cấm nhuộm tóc.

4. VỀ HỌC PHÍ

Có cần học phí không ?

Thường thì tại các trường tiểu học công lập và trung học cơ sở công lập thì tiền học phí và tiền sách giáo khoa là miễn phí.

Tuy nhiên, với các chi phí sau đây thì cần phải trả.

Về chi tiết thì sẽ được giải thích rõ ở trường.

① Kyu-shoku (Phí suất ăn trưa)

Trường mà có kyu-shoku (suất ăn trưa) thì cần phải trả chi phí ăn.

(Khoảng 3.500yên~4.000yên / 1 tháng)

Trường mà không có ăn trưa thì không cần phải trả chi phí ăn, nhưng bù lại mình phải tự chuẩn bị cơm trưa.

② Chí phí chi trả trước cho việc đi học tập dã ngoại hay Shugaku-ryokou(du lịch học tập)...

③ Những dụng cụ cần thiết cho học tập

Quốc ngữ → Dụng cụ thư pháp(như bút lông thư pháp, mực...)

Âm nhạc → Đàn Acmônica, sáo...

Vẽ, thủ công → Dụng cụ vẽ tranh màu nước, viết chì màu sáp, viết chì màu nước...

Gia chánh → Dụng cụ may vá...

Những thứ khác → Giáo trình phụ(như sách bài tập, sách luyện tập, tài liệu tham khảo...)

※ Có trường hợp phải mua ở nơi đã được qui định sẵn.

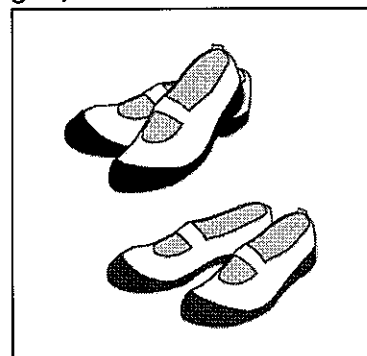
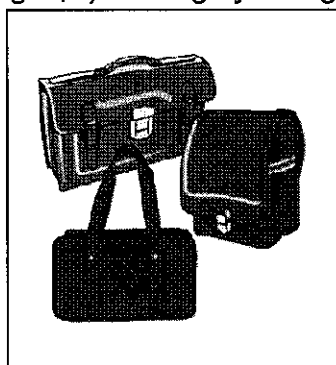
④ Những chi phí khác

Chi phí Hội phụ huynh học sinh, chi phí họp lớp cũ, chi phí bảo hiểm, chi phí đồng phục học sinh....cũng cần thiết

5. NHỮNG ĐỒ DÙNG CẦN CHUẨN BỊ

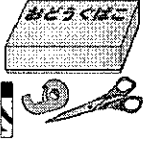

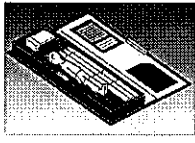
(1) Những đồ dùng cần chuẩn bị khi nhập học

- Đồng phục học sinh (Trang phục cơ bản) Dành cho mùa hè · mùa đông
Tùy vào mỗi trường mà có trường có đồng phục, cũng có trường không có đồng phục
- Cặp · Giỏ Là dụng cụ mà các em học sinh tiểu học bỏ sách vở vào đeo trên vai.
- Uwabaki (Giày trường học) Là giày mang trong trường học

(2) Những dụng cụ sử dụng trong trường

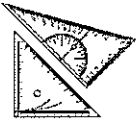

● Những đồ vật chung quanh mình và thường hay sử dụng

Dogu-bako (Hộp dụng cụ)		Là hộp đồ cá nhân dùng để cất kéo hay là keo, hồ
Viết chì, gôm		Viết chì là dụng cụ dùng để viết chữ. Gôm dùng để tẩy xóa chữ viết chì.
Hộp viết		Là hộp dùng để bỏ dụng cụ viết vào.

● Thời gian học quốc ngữ

Dụng cụ thư pháp		Dùng viết lông thư pháp để luyện viết chữ.
------------------	---	--

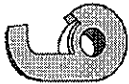
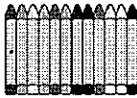
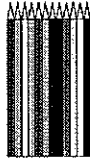
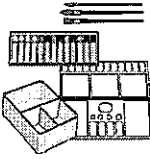
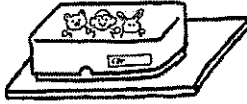
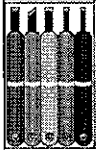
● Thời gian học toán

Thước kẻ		Dùng để đo độ dài, và để vẽ đường thẳng.
Thước tam giác đo góc		Dùng trong việc học đo góc vuông, hình học.
Com-pa		Dùng để vẽ đường tròn.
Thước đo độ		Dùng để đo độ của góc

● Thời gian âm nhạc

Kèn Acmônica		Là nhạc cụ thổi bằng miệng để diễn tấu. Dùng cho các em học sinh tiểu học lớp nhỏ.
Cái phách gỗ nhịp		Dùng khi học nhịp điệu của nhạc.
Đàn Acmônica		Nhớ thứ tự các phím đàn để luyện tập các diễn tấu đơn giản.
Sáo		Sáo thổi đứng. Luyện tập diễn tấu.

● Thời gian vẽ, thủ công

Kéo		Hồ, keo	
Băng keo		Viết chì màu sáp	
Viết chì màu		Dụng cụ vẽ tranh, cọ vẽ, miếng ván pha màu.	
Đất sét, miếng ván lót cắt thủ công		Dao khắc	

● Thời gian thể dục

Dây nhảy		Là loại dây dùng khi học nhảy dây.
Đồng phục thể dục (Mùa hè · mùa đông)		Là quần áo mặc trong giờ thể dục. Mùa hè thì áo ngắn tay · quần ngắn thể thao và mùa đông thì áo dài tay · quần dài thể thao.
Aka-siro-boshi (Nón 2 mặt trắng đỏ)		Là nón có 2 mặt: mặt trắng và mặt đỏ, dùng để đội trong giờ học thể dục.
Tai-ikukan-shuzu (Giày thể thao)		Là giày chỉ dùng trong hội trường thể thao.
Áo bơi · nón bơi		Ngoài ra, còn cần thêm giỏ xách nilông để đựng áo bơi và khăn tắm.

● Kyu-shoku (Suất ăn trưa)

Đũa		Dùng khi ăn Kyu-shoku (suất ăn trưa) hay obento (cơm hộp)
Bàn chải đánh răng · ly súc miệng		Có trường hợp là các em học sinh sẽ phải đánh răng sau khi ăn. Nên lúc đó phải tự đem bàn chải đánh răng và ly súc miệng của mình đến.

Sách hướng dẫn chuẩn bị vào tiểu học

Phát hành tháng 12 năm 2007

- ◆ Ban viện trợ học sinh nhi đồng phòng giáo dục các tỉnh thành Sở giáo dục phủ Osaka.
- ◆ Tập đoàn phụ trách 「chương trình trợ giúp việc tựu trường của phụ huynh và các em hồi hương từ Trung Quốc và đến từ các đất nước khác」
Tập đoàn pháp nhân Osaka YWCA

Phủ Osaka ủng hộ các hoạt động phong trào của nhân dân trong phủ 「Kokoro no saisei」

Từ “yêu” là 「khen, cười, mừng」

※ 「Kokoro no saisei」 là tinh thần cùng nhau góp sức của mỗi người dân để cùng tạo nên một mảnh đất đầy ý nghĩa mà khi chúng ta cảm thấy may mắn khi được sống trên mảnh đất này.